UZMAN ERBAŞ KANUNU

Kanun Numarası	**: 3269**		
Kabul Tarihi	**: 18/3/1986**		
Yayımlandığı Resmî Gazete	**: Tarih: 25/3/1986**	**Sayı: 19058**	
Yayımlandığı Düstur	**: Tertip: 5**	**Cilt: 25**	**Sayfa: 154**

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler
Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 – Bu Kanunun amacı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin erbaş kadrolarında devamlılık arz eden teknik ve kritik görevlerde, yetişmiş personel ihtiyacını karşılamak maksadıyla istihdam edilecek uzman onbaşı ve uzman çavuşların temini, hizmet şartları görev ve hakları, yükümlülükleri, astsubay sınıfına geçirilmeleri ile ilgili esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 – Bu Kanun Türk Silahlı Kuvvetleri erbaş kadrolarında istihdam edilecek uzman erbaşlarla, bunları istihdam edecek ve bunların istihdamı ile ilgili birlik, kurum ve kuruluşları kapsar.

Tanımlar

Madde 3 – (Değişik: 10/2/2004-5085/1 md.)

Bu Kanunda geçen deyimlerden;

a) Uzman Çavuş: En az lise veya dengi okul mezunu çavuşlar veya en az ilköğretim okulu mezunu olup, muvazzaflık hizmetini çavuş rütbesi ile tamamlayanlardan, muvazzaflık hizmetini müteakip Türk Silâhlı Kuvvetlerinin devamlılık arz eden teknik ve kritik görev yerlerinde veya çavuş kadro görev yerlerinde, bu Kanun esaslarına göre istihdam edilenler ile yönetmelikte belirtilen esaslara göre uzman onbaşılıktan uzman çavuşluğa geçirilenleri,

b) Uzman Onbaşı: En az ilköğretim okulu veya dengi okul mezunu olup, muvazzaflık hizmetini müteakip, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin devamlılık arz eden teknik ve kritik uzmanlık görev yerlerinde istihdam edilenleri,

c) Uzman Erbaş: Bu Kanun hükümlerine göre istihdam edilen uzman çavuş ve uzman onbaşıları,

İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Alınma, Hizmet Süresi, Hizmet Şartları ve Görev

Göreve alınma

Madde 4 – (Değişik: 16/9/1991-KHK-460/2 md.; Değiştirilerek Kabul: 10/2/2004-5085/2 md; Değişik: 26/6/2012-6336/ 16 md.; Değişik: 13/7/2013-6496/33 md.)

(Değişik birinci cümle: 2/1/2017-KHK- 681/60 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/60 md.) Kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından hazırlanan ve ilgisine göre Milli Savunma veya İçişleri Bakanlıklarınca onaylanan uzman onbaşı ve uzman çavuş kadrolarına göre her yıl alınacak uzman erbaşlarla ilgili kadro görev yerleri yayımlanarak duyurulur. İstekli olan ve yönetmelikte belirtilen niteliklere sahip;[1]

a) Muvazzaflık hizmetini yapmakta olan çavuş, onbaşı ve erler ile bunlardan terhis olanlar veya 25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanununun 42 nci maddesinde sayılanlardan muvazzaflık hizmetinden muaf tutulanlar, müracaat yapılan yılın ocak ayının ilk günü itibarıyla yirmiyedi yaşını bitirmemiş olmak şartıyla,[2]

b) **(Değişik: 20/11/2017-KHK-696/63 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/58 md.)** Sözleşmeli erbaş ve erlerden en az üç yıl görev yapmış olanlar, müteakip sözleşme süreleri içerisinde ve müracaat yapılan yılın ocak ayının ilk günü itibarıyla yirmi dokuz yaşını bitirmemiş olmak ve sıralı üç disiplin amiri tarafından "uzman erbaş olur" kararlı nitelik belgesi doldurulmak şartıyla,

istenilen belgelerle müracaat ederler. Bunlardan uygun görülenler yönetmelikte belirtilen esaslara göre çalıştırılırlar.

(Ek fıkra: 20/11/2017-KHK-696/63 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/58 md.) Muvazzaflık hizmetini yapmakta olan çavuş, onbaşı ve erlerden askerlik hizmetini yaptığı ilgili Kuvvet Komutanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında uzman erbaş olmak için müracaat eden ve yapılan sınavlarda başarılı olarak işlemleri olumlu sonuçlananlar kalan askerlik süresine bakılmaksızın açılacak ilk eğitime tefrik edilirler. Sözleşme yapılarak eğitime başlatılanların, sözleşme imzaladıkları tarihe kadarki hizmet sürelerinin tamamı, yükümlülük süresinin hesabından mahsup edilir. Kalan askerlik yükümlülüklerine ilişkin olarak uygulanacak hükümler şunlardır:

a) Sözleşme süreleri içinde bu Kanunun 12 nci maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları gereğince ilişiği kesilenlerden; sözleşme döneminde ay olarak hizmette geçen sürelerinin üçte biri 1111 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına göre belirlenen süreden eksik kalan kısmı karşılayanlar askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır, bu süreyi

---

[1] 20/11/2017 tarihli ve 696 sayılı KHK'nin 63 üncü maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "üç" ibaresi "beş" şeklinde, "yirmi beş" ibaresi "yirmiyedi" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7079 sayılı Kanunun 58 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

[2] 2/7/2026 tarihli ve 7588 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle bu bentte yer alan "terhislerinin üzerinden beş yıldan fazla süre geçmemiş olanlar," ibaresi "terhis olanlar veya 25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanununun 42 nci maddesinde sayılanlardan muvazzaflık hizmetinden muaf tutulanlar," şeklinde değiştirilmiştir.

karşılamayanların kalan süreleri tamamlattırılır.

b) 12 nci maddenin birinci ve dördüncü fıkralarında belirtilen haller dışında herhangi bir nedenle sözleşmesi sona erenlerin, sözleşme döneminde ay olarak hizmette geçen sürelerinin üçte biri;

1) Sözleşmesinin sona erme tarihinde 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa tabi olanlar bakımından, 1111 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre belirlenen süreden eksik kalan kısmını karşılayanlar,

2) Sözleşmesinin sona erme tarihinde 1111 sayılı Kanuna tabi olanlar bakımından, aynı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına göre belirlenen süreden eksik kalan kısmını karşılayanlar,

askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır, bu süreyi karşılamayanların kalan süreleri tamamlattırılır.

c) Kalan askerlik hizmeti, ilgilinin ilişiği kesilmeden, bağlı bulunduğu Kuvvet Komutanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından belirlenecek birliklerde, erbaş veya er olarak tamamlattırılır.

Hizmet Süresi

Madde 5 - (Değişik: 27/7/1993-KHK-489/3 md.; Değiştirilerek kabul: 10/2/2004-5085/3 md.)

Uzman erbaşlar; iki yıldan az, beş yıldan fazla olmamak şartıyla sözleşme yaparak göreve başlar ve Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ile ilgilendirilirler. **(Değişik ikinci cümle: 19/6/2010-6000/26 md.)** Bunlardan;[345]

a) İstihdam edildikleri kadronun görev özelliklerine göre sınıf ve branşları ile ilgili sağlık nitelikleri uygun olanların,

b) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında malul olanlardan istekleri, bilgi ve tecrübelerinin sınıfı için faydalı olması ve fiziki noksanlıklarını kapatabilmesi şartıyla mensup olduğu kuvvet komutanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığınca uygun görülenlerden, istihdam edilecekleri kadronun sağlık niteliklerini taşıyanların,

müteakip sözleşmeleri, bir yıldan az, beş yıldan fazla olmamak şartıyla azami 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinde düzenlenen yaş haddine kadar uzatılabilir. **(Ek cümleler: 19/6/2010-6000/26 md.) (Değişik üçüncü cümle:18/2/2021-7281/27 md.)** Uzman erbaşlar yaş haddini doldurdukları yılın

---

[3] 3/10/2016 tarihli ve 676 sayılı KHK'nin 64 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "kırkbeş" ibaresi "elliiki" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7070 sayılı Kanunun 50 nci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

[4] 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 61 inci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Genelkurmay Başkanlığınca" ibaresi "Sahil Güvenlik Komutanlığınca" şeklinde değiştirilmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 61 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

[5] 18/2/2021 tarihli ve 7281 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle, bu fıkranın ikinci cümlesinde yer alan "elliiki yaşına girdikleri yıla" ibaresi "8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinde düzenlenen yaş haddine" şeklinde değiştirilmiştir.

ağustos ayı içinde emekliye sevk edilirler. **(Mülga cümleler:18/2/2021-7281/27 md.)**

(Değişik ikinci fıkra:18/2/2021-7281/27 md.) Uzman erbaşlar, seferin gereği olarak lüzum görüldüğü takdirde; 5434 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin (e) fıkrasında düzenlenen yaş sınırına kadar sağlık durumlarının elverişli olması halinde en gençlerinden başlanarak orduya alınabilirler.

(Ek fıkra: 13/7/2013-6496/34 md.) Terörle mücadele sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolanların sözleşme süreleri, akıbeti açıklığa kavuşturulana kadar kuvvet komutanları, Jandarma Genel Komutanı veya Sahil Güvenlik Komutanının göstereceği lüzum üzerine, durumun devamı müddetince, ilgisine göre Milli Savunma veya İçişleri Bakanlıklarının onayı ile 5434 sayılı Kanunda belirtilen yaş haddini geçmemek üzere talebe bakılmaksızın uzatılabilir.[67]

(Ek fıkra:18/2/2021-7281/27 md.) Olağanüstü hal veya terörle mücadeleden kaynaklanan zorunlu hâllerde ihtiyaç duyulanların sözleşme süreleri, talebe bakılmaksızın, ilgisine göre Kuvvet Komutanı, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanının onayını müteakip 5434 sayılı Kanunda belirtilen yaş hadlerine kadar birer yıl süreyle uzatılabilir.

(Ek fıkra: 29/1/2016-6663/14 md.) Uzman erbaşların 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 92 nci maddesi hükmünden yararlanabilmeleri için en az yedi hizmet yılını tamamlamış olmaları gerekir.

Hizmet şartları ve yedeklik dönemi

Madde 6- (Başlığı ile Birlikte Değişik: 10/2/2004-5085/4 md.)

Uzman erbaşlar, onbaşı ve çavuş rütbesini taşıyan asker kişi sayılırlar. Muvazzaflık hizmetinde ve yedeklik döneminde iken hizmete çağrıldıklarında er ve emsal rütbedeki erbaşların üstü olup; (…)[8] cezaî müeyyideler ile yargılama usulü bakımından er ve erbaşların tâbi olduğu hükümlere tâbi olurlar. Askerî öğrenciler ile astlık üstlük münasebetleri yoktur. Uzman erbaşlar hakkında rütbenin geri alınması fer'i cezası uygulanmaz.

Hizmete çağrılan yedeğe ayrılmış uzman erbaşlara muvazzaf emsalleri gibi özlük hakları verilir.

Terhis kaydı, yedeklik yoklaması, hizmete celp, eğitim ve tatbikat gibi yedeklik dönemine ilişkin olarak bu Kanunda düzenlenmeyen hususlarda 21.6.1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

---

[6] 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 61 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Genelkurmay Başkanının" ibaresi "ilgisine göre Milli Savunma veya İçişleri Bakanlıklarının" şeklinde değiştirilmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 61 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

[7] 18/2/2021 tarihli ve 7281 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "bu Kanunda" ibaresi "5434 sayılı Kanunda" şeklinde değiştirilmiştir.

[8] 31/1/2013 tarihli ve 6413 sayılı Kanunun 45 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "disiplin ve" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

Görev

Madde 7 – Uzman erbaşlar istihdam edildikleri kadro görevleri ile beraber Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda erbaşlar için belirtilen görevleri de yaparlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Haklar, Terfi ve Yükümlülükler, Başarı Gösteremeyenler Hakkında Yapılacak İşlem

Uzman erbaşların giyecek, bakım ve barınmaları

Madde 8 – Uzman erbaşların giyecek, bakım ve barınmaları er ve erbaşlar gibi Devlet tarafından sağlanır. Uzman erbaşların giyim, kuşam istihkakları ilgili bakanlıklarca düzenlenecek istihkak ve tahsis listelerinde gösterilir.

Sicil

MADDE 8/A- (Ek:2/7/2026-7588/10 md.)

Uzman erbaşlar hakkında sicil yılı ilgili yılın 2 mayıs tarihinden başlayıp bir sonraki yılın 2 mayıs tarihine kadar olan süreyi kapsar. Uzman erbaşların sözleşme imzalanıp göreve alınmalarını takip eden ilk 2 mayıs tarihi itibarıyla sicil belgesi tanzim edilir. Ancak göreve alınma tarihi ile takip eden 2 mayıs tarihi arasında geçen süre üç aydan kısa ise, ilk sicil belgeleri üç ayın doldurulduğu tarihte düzenlenir. Müteakip sicil ise zamanında düzenlenir.

Sicil tam notu 100'dür. Sicil üstlerinin verdikleri notların ortalaması, o yılın sicil notunu teşkil eder.

Sicilin olumlu olabilmesi için sicil notunun, sicil tam notunun yüzde 60 ve daha yukarısı olması gerekir. Uzman erbaşlar için sicil yazmaya yetkili sicil üstleri ile ilgili hususlar ve sicil dönemi içinde sicil üstünün veya sicil alan personelin görevinden ayrılması hâlinde ayrılış sicili düzenlenmesine ilişkin hususlar ile verilecek sicilin şekil ve usulleri yönetmelikte düzenlenir.

Derece yükselmesi, kademe ilerlemesi ve uzman onbaşılıktan uzman çavuşluğa terfi

Madde 9- (Başlığı ile Birlikte Değişik: 10/2/2004-5085/5 md.)

Uzman erbaşların;

a) Kademe ilerlemesi yapabilmesi için;

1) Bulunduğu kademede en az bir yıl çalışmış olması,

2) O yıl içinde olumlu sicil almış olması,

3) Bulunduğu derecede ilerleyebileceği bir kademenin bulunması,

b) Derece yükselmesi yapabilmesi için;

1) Derecesi içinde en az üç yıl ve bu derecenin üçüncü kademesinde bir yıl çalışmış olması,

2) Bulunduğu derecenin her kademesinde olumlu sicil alması,

3) Yükselebileceği bir üst derecenin bulunması,

Şarttır.

En az bir yıl hizmet ettikten sonra görevde başarılı olan uzman onbaşılar, yürürlüğe konulacak yönetmelikte belirtilecek esaslara göre uzman çavuşluğa terfi ettirilirler.

(Ek: 11/2/2014-6519/51 md.) Muvazzaf askerlik görevini yaptıktan sonra uzman erbaşlığa alınanların muvazzaf askerlikte geçen süreleri aylığa esas kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle derece yükselmesinde de değerlendirilir. Yapılan intibaktan dolayı aylık veya diğer özlük haklarına ilişkin olarak herhangi bir fark ödemesi yapılmaz.

Tedavi

Madde 10 – (Değişik: 27/7/1993-KHK-489/4 md.; Değiştirilerek kabul: 10/2/2004-5085/6 md.)

(Değişik birinci fıkra: 11/6/2008-5768/4 md.) Uzman erbaşlar ve bunların bakmakla yükümlü olduğu aile fertlerinin tüm sağlık işlemleri hakkında, 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak, uzman erbaşların hava değişimi ve istirahat süresinin toplamı, tedavi süresi hariç olmak üzere istirahat ve hava değişiminin başladığı tarihten geriye doğru son bir yıl içerisinde üç ayı geçemez. Sürenin hesaplanmasına en son alınan hava değişimi ve istirahat süresi dahil edilir. Hava değişimi ve istirahat süresi üç ayı geçenlerin Türk Silâhlı Kuvvetleri ile ilişikleri kesilir. Bunlardan barışta ve savaşta görev esnasında veya görev dışında görevlerinden dolayı bir saldırıya veya kazaya uğrayan veya bir meslek hastalığına yakalananların, iyileşinceye kadar ilişikleri kesilmez, izinli sayılırlar. **(Ek cümle: 31/1/2013-6413/45 md.)** Ayrıca, kanser, tüberküloz, kronik böbrek yetmezliği ile ruh ve sinir hastalıkları gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığa yakalananlar, sağlık kurulları raporlarında gösterilecek lüzum üzerine, toplam olarak ve fiilen üç yılı geçmemek şartıyla tedavi, istirahat veya hava değişimine tabi tutulabilir ve bunların da ilişikleri kesilmez. 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler hariç olmak üzere, sıhhi arızası devam edenler ve kendisinden istifade edilemeyeceği anlaşılanlar hakkında 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanır.[9]

Uzman erbaş emeklileri ile harp malûllüğü, vazife malûllüğü veya adî malûllük aylığı bağlanarak Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ayrılan uzman erbaşlar, bunların bakmakla yükümlü olduğu aile fertleri ile harp ve vazife malûllüğünü gerektiren nedenlerden dolayı vefat edenlerin maaşa müstahak dul ve yetimleri, 211 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 66 ncı maddesinin (a) ve (b) fıkraları ile 67 nci ve 70 inci maddeleri hükümlerinden aynen istifade ederler.

Uzman erbaşlardan;

a) Kendi kusurları olmaksızın idare tarafından sözleşmeleri yenilenmeyenler ile sözleşme süresi içinde vefat, bir yıl içerisinde Kanunda belirtilen süreden daha fazla hava

---

[9] *19/6/2010 tarihli ve 6000 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle, bu fıkranın son cümlesinde yer alan "Sıhhi arızası devam edenler" ibaresi "5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler hariç olmak üzere, sıhhi arızası devam edenler" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.*

değişimi süresini geçirme, bulunduğu kadronun kaldırılması, istihdam edildiği kadronun sağlık niteliğini kaybetme nedenleriyle sözleşmeleri sona erenler ve bunların bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin, Türk Silâhlı Kuvvetlerinde uzman erbaş olarak hizmet edilen süre kadar ve on yılı geçmemek üzere,

b) Sözleşme süresi sonunda kendi istekleriyle sözleşmeleri yenilenmeyenler ile istihdam edildiği kuvvetinin değiştirilmesi yahut sınıfının kaldırılması sebebiyle kendi istekleri üzerine sözleşmesi feshedilenler ve bunların bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin ise Türk Silâhlı Kuvvetlerinde uzman erbaş olarak hizmet edilen sürenin yarısı kadar ve beş yılı geçmemek üzere,

(Değişik son paragraf: 11/6/2008-5768/4 md.) Muayene ve tedavi hizmetleri (…)[10] garnizon komutanlıklarından sevk alınmak şartıyla kamu sağlık kuruluşlarında ücretsiz olarak verilmeye devam edilir. Bunların sağlık giderleri Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı bütçesinden karşılanır. Ancak, kamu kurum ve kuruluşlarının ve sosyal güvenlik kurumlarının sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkı doğanlar, bu hakları mevcut olduğu sürece bu maddeye göre sağlanan sağlık hizmetlerinden (…)[10] yararlanamazlar.

(Ek fıkra: 11/6/2008-5768/4 md.) Görevde iken işledikleri ve 12 nci maddenin dördüncü fıkrasının (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen hususlar nedeniyle haklarında dava açılan ancak, yargılama sırasında sözleşme süresinin bitmesi nedeniyle kendi istekleri ile ayrılan uzman erbaşlardan, yargılama sonucunda anılan bentlerde belirtilen şekillerde mahkûm olanlar ile bunların bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin, karar kesinleşme tarihinden itibaren (…)[10] kamu sağlık kuruluşlarından ücretsiz yararlanmalarına son verilir.

(Değişik fıkra: 11/6/2008-5768/4 md.) Sözleşmeleri sağlık nedeniyle sona erenlerden; sözleşmelerinin sona ermesine neden olan sıhhî arızalarının tedavisine devam edilenlere, sözleşme sona erme tarihinden başlamak şartıyla on iki ayı geçmemek üzere tedavi süresince, görevdeki emsallerinin almış oldukları net maaşların (27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinde belirtilen ek tazminatlar ile 14/7/1964 tarihli ve 500 sayılı Kanuna göre ödenen tazminat ve yabancı dil tazminatı hariç) 2/3'ü her ay sağlık yardımı olarak kurumlarınca ödenir. Bu ödemeden hiçbir kesinti yapılmaz. Ödemeye ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir. Ancak, sözleşme sona erme tarihinden itibaren on iki ay içerisinde sözleşmenin sona ermesine neden olan sıhhî arızasından dolayı, 5434 sayılı Kanuna göre malûllük aylığına hak kazananlara, hak kazandıkları tarihten itibaren söz konusu yardım kesilir.

İzin

Madde 11 – (Değişik: 22/5/2012-6318/63 md.)

(Değişik birinci cümle: 22/1/2015 - 6586/77 md.) Uzman erbaşların barışta her yıl

---

[10] *2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 62 nci maddesiyle, 10 uncu maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "asker hastanelerinde, asker hastanelerinin bulunmadığı garnizonlarda ise" ve "ve asker hastanelerinden" ibareleri ile aynı maddenin dördüncü fıkrasında yer alan "asker hastanelerinden veya" ibaresi yürürlükten kaldırılmış; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 62 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.*

otuz gün yıllık planlı izin alma hakları vardır. Bu müddete yol dahil değildir. **(Değişik üçüncü cümle: 22/1/2015 - 6586/77 md.)** Ayrıca, kısa süreli mazeretlerde kullanılmak üzere on beş güne kadar yıllık mazeret izni verilebilir. Yıllık izinlerin verilmesi, zamanı ve süresi hizmetin aksamaması esas alınmak suretiyle kıt'a, karargah ve kurum amirlerince düzenlenir. Onbeş günlük mazeret izni dışında uzman erbaşlara;

a) Eşinin doğum yapması, eşinin ölümü, çocuğunun ölümü, kendisinin veya eşinin ana, baba veya kardeşinin ölümü hallerinin her birinde isteği üzerine on güne kadar; kendisinin veya çocuğunun evlenmesi halinde isteği üzerine yedi güne kadar,

b) Doğumda veya doğum sonrası aylıklı izin veya analık izni süresi içerisinde eşinin ölümü halinde, isteği üzerine uzman erbaşa anne için öngörülen süre kadar,

c) Yangın, deprem, su baskını gibi olağanüstü bir mazeret dolayısıyla bir yıl içerisinde otuz güne kadar,

ç) **(Ek: 20/2/2014-6525/16 md.)** En az yüzde 70 oranında engelli ya da süreğen hastalığı olan çocuğunun (çocuğun evli olması durumunda eşinin de en az yüzde 70 oranında engelli olması kaydıyla) hastalanması hâlinde, hastalık raporuna dayalı olarak ana veya babadan sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar,

mazeret izni verilebilir. Verilen mazeret izinleri yıllık izne mahsup edilmez. İzinler Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yönetmeliği esaslarına göre düzenlenir.

(Değişik ikinci fıkra: 22/1/2015 - 6586/77 md.) Uzman erbaşlara, bakmakla yükümlü olduğu veya refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren önemli bir hastalığa tutulmuş olması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, istekleri üzerine, aylık ve özlük hakları korunarak üç aya kadar izin verilebilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır. Bu sürenin bitimini müteakip istekleri üzerine ayrıca altı aya kadar aylıksız izin verilebilir. Bu fıkra hükmü aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak bir defaya mahsus uygulanır. Bu şekilde aylıksız izinli olarak geçirilen süreler sözleşme süresinden sayılmaz.

Uzman erbaşlara yıllık izinleri dışında, ayrıca 1111 sayılı Kanunun 78 inci maddesinde belirtilen esaslara göre izin verilir. Verilen bu izinler yıllık izinden sayılmaz.

(Ek fıkra: 22/1/2015 - 6586/77 md.) Görev ve hizmet ihtiyacının gerektirdiği durumlarda asgari tugay ve eşidi komutan veya amirin onayıyla bu Kanun kapsamına giren personel izinden geriye çağrılabilir.

(Ek fıkra:12/6/2024-7517/30 md.) Yıllık izinlerin senesi içinde ve çizelgelerde planlandığı şekilde kullanılması esastır. Ancak kendi isteği dışında, hizmet gereği zorunlu nedenlerle yıllık planlı izinlerini kısmen veya tamamen kullanamayanların izinleri ertelenerek müteakip sene içinde verilebilir. Bu müddet hiçbir surette toplam altmış günü geçemez. Personelin süresi içinde kullanamadığı yıllık planlı izinleri hakkında, kullanamama nedenine bağlı olarak birlik, karargâh ve kurum amirince izin erteleme belgesi düzenlenir. Yıllık planlı izinlerini kendi isteği ile senesi içinde kullanamayan personelin planlı izinleri, ertesi yıla devredilemez.

Başarı gösteremeyenler ve ceza alanlar[11]

Madde 12- (Değişik: 10/2/2004-5085/7 md.)

Sözleşmenin imzalanmasından sonra ilk beş aylık intibak dönemi içerisinde göreve intibak edemeyenler ile ayrılmak isteyenlerin sözleşmeleri feshedilerek, Türk Silâhlı Kuvvetleri ile ilişikleri kesilir. Peşin olarak ödenen aylık ve aylık ile birlikte ödenen diğer tüm özlük haklarının çalışılmayan günlere ait kısmı geri alınır.

Görevde başarısız (…)[12] olan veya kendilerinden istifade edilemeyeceği anlaşılan uzman erbaşların, barışta sözleşme sürelerine bakılmaksızın Türk Silâhlı Kuvvetleri ile ilişikleri kesilir. Bunlar, yedekte er kaynağına alınırlar.

(Değişik üçüncü fıkra:12/6/2024-7517/31 md.) Görevde başarısız olma, intibak edememe ve kendilerinden istifade edilememe hallerinde yapılacak işlemler, çıkarılacak yönetmelikte düzenlenir.

Ayrıca;

a) Almış oldukları sicile göre kademe ilerlemesi yapamayanların,

b) **(Değişik birinci cümle: 22/1/2015 - 6586/78 md.)** Verilen ceza, ertelense, seçenek yaptırımlara çevrilse, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilse veya affa uğrasa dahi;

1) Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlar ile basit ve nitelikli zimmet, irtikâp, iftira, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, yalan yere tanıklık, yalan yere yemin, cürüm tasniî, ırza geçmek, sarkıntılık, kız, kadın veya erkek kaçırmak, fuhşiyata tahrik, gayri tabiî mukarenet, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçlar ile istimal ve istihlâk kaçakçılığı hariç kaçakçılık, resmî ihale ve alım ve satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, firar, amir veya üste fiilen taarruz, emre itaatsizlikte ısrar, üste hakaret, mukavemet, fesat, isyan suçlarından dolayı mahkûm olanların,

2) Askerî Ceza Kanununun 148 inci maddesinde yazılı suçlardan mahkûm olanların,

c) Taksirli suçlar hariç olmak üzere diğer suçlardan adlî veya askerî mahkemeler tarafından otuz günden daha fazla süreli hürriyeti bağlayıcı bir ceza ile mahkûm olanların,

ç) **(İptal bent: Anayasa Mahkemesinin 14/3/2024 tarihli ve E: 2024/26, K: 2024/83 sayılı Kararı ile)**

d) **(Değişik: 31/1/2013-6413/45 md.)** Son olarak verilen de dahil olmak üzere, kararın kesinleştiği tarihten itibaren geriye doğru son bir yıl içinde toplamda otuz gün ve daha fazla oda hapsi veya hizmet yerini terk etmeme cezasına mahkûm olanların veya en son aldığı disiplin cezasından geriye doğru son bir yıl içinde en az iki disiplin amirinden toplam sekiz defa veya daha fazla disiplin cezası alanların,

e) Yabancı uyruklu kişilerle evlenenlerden; bu evlilikleri, ilgili yönetmelikte belirtilen esaslar dahilinde Milli Savunma Bakanlığınca uygun görülmeyenlerin,[13]

---

[11] *Bu madde başlığı "Başarı gösteremeyenler" iken, 10/2/2004 tarihli ve 5085 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

[12] *12/6/2024 tarihli ve 7517 sayılı Kanunun 31 inci maddesi ile bu fıkrada "olanlarla, atandıkları kadro görev yerleri ile ilgili olarak üç ay ve daha uzun süreli bir kurs veya eğitime gönderilenlerden kurs veya eğitimde başarısız" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

[13] *18/2/2021 tarihli ve 7281 sayılı Kanunun 42 nci maddesiyle, bu bentte yer alan "Genelkurmay Başkanlığı tarafından" ibaresi "Milli Savunma Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.*

f) Çeşitli nedenlerle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin veya Türk vatandaşlığından çıkartılanların,

g) **(Ek:12/6/2024-7517/31 md.)** Terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olan, bu örgütlere yardım eden, kamu imkân ve kaynaklarını bu örgütleri desteklemeye yönelik kullanan ya da kullandıran, bu örgütlerin propagandasını yapanların,

Sözleşmeleri feshedilmek suretiyle Türk Silâhlı Kuvvetleri ile ilişikleri kesilir.

Her ne sebeple olursa olsun, sözleşmesi feshedilerek Türk Silâhlı Kuvvetleri ile ilişiği kesilen uzman erbaşlar, tekrar Türk Silâhlı Kuvvetlerine alınmazlar.

İntibak edememe halleri

MADDE 12/A- (Ek:12/6/2024-7517/32 md.)

İlk beş aylık intibak dönemi içerisindeki uzman erbaşlardan;

a) İlgili mevzuatında personelin vazife, ödev ve sorumlulukları olarak düzenlenen hususlara riayet etmedikleri rapor, tutanak ve her türlü belge ile sabit olanlar,

b) En az iki disiplin amirinden toplam üç defa veya daha fazla disiplin cezası alanlar,

c) Verilecek intibak eğitimlerinden başarısız olduğu sınav notu ile tespit edilenler,

ç) Bu Kanunda düzenlenen ve görevde başarısız olma veya kendilerinden istifade edilememe halleri bulunanlar,

intibak edememiş sayılırlar ve 12 nci maddenin birinci fıkrasına göre sözleşmeleri feshedilir.

Görevde başarısız olma halleri

MADDE 12/B- (Ek:12/6/2024-7517/33 md.)

Uzman erbaşlardan;

a) Atış, spor ve eğitim faaliyetlerinde ilgili mevzuatında öngörülen standartlara ulaşamayanlar,

b) Harekât, operasyon, iç güvenlik, hudut ve kolluk/asayiş görevleri ile kadro görevinin gereklerini yerine getirmede yetersizlik veya isteksizlik göstererek vazifeyi yahut birliğin emniyetini tehlikeye düşürenler veya görevin yapılmasını aksatanlar,

c) Atandıkları kadro görev yerleri ile ilgili olarak üç ay ve daha uzun süreli bir kurs veya eğitimde başarısız olanlar,

bu durumlarının rapor, tutanak ve her türlü belge ile kanıtlanması halinde görevde başarısız sayılırlar ve 12 nci maddenin ikinci fıkrasına göre sözleşmeleri feshedilir.

Kendilerinden istifade edilememe halleri

MADDE 12/C- (Ek:12/6/2024-7517/34 md.)

Uzman erbaşlardan;

a) Mücbir sebepler hariç gelirinin çok üstünde borçlanmaya düşkün olan ve bu borçlarını ödememeyi alışkanlık haline getirenler,

b) Görevine, sosyal ve aile yaşantısına zarar verecek derecede menfaatine, içkiye, kumara düşkün olanlar veya Türk Silahlı Kuvvetlerinin, Jandarma Genel Komutanlığının veya Sahil Güvenlik Komutanlığının itibarını sarsacak şekilde yüz kızartıcı, utanç verici veya toplumun genel ahlak yapısına aykırı fiillerde bulunanlar,

c) Devletin, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, Jandarma Genel Komutanlığının veya Sahil Güvenlik Komutanlığının manevi şahsiyetine zarar verecek nitelikte suç veya disiplinsizlik teşkil eden tutum, davranış veya fiillerde bulunanlar,

ç) İntihara teşebbüs eden, kendisini veya bir başkasını kasten hizmete yaramayacak hale getiren ve getirtenler, kasten veya silah kullanımına yönelik mevzuat, talimat ya da emirlere açıkça aykırı olacak şekilde ateşli silah ile kendisini veya başkasını yaralayanlar,

d) Uyuşturucu ve uyarıcı maddeleri yapan veya kullanan, bunların yapılmasına, kullanılmasına, saklanmasına, nakledilmesine, yakalanacağı sırada ortadan kaldırılmasına, satılmasına veya satın alınmasına aracı olan, kullanılmasını kolaylaştıran ya da özendirenler,

e) Mazeretsiz olarak bir sözleşme yılı içinde toplam yedi gün ve daha uzun süre göreve gelmeyenler,

f) Türk Silahlı Kuvvetlerinde komando birliklerinde görev yapmak üzere Komando branşında istihdam edilmek üzere temin edilenlerden en az dört yıl hizmet süresini tamamlamadan, vazifenin sebep ve tesiri nedenleri hariç, komando niteliğini kaybettiği yönünde sağlık kurulu raporu alanlar,

g) Uzman erbaş olmak için gerekli nitelik ve şartlardan herhangi birini taşımadığı sonradan anlaşılan veya sözleşme süresi içinde bu niteliklerinden herhangi birini kaybedenler,

bu durumlarının rapor, tutanak ve her türlü belge ile kanıtlanması halinde kendinden istifade edilemeyecek personel sayılırlar ve 12 nci maddenin ikinci fıkrasına göre sözleşmeleri feshedilir.

Kıyafet ve zati tabanca[14]

Madde 13 – Uzman erbaşların kıyafetleri, kıyafet yönetmeliğinde gösterilir.[15]

(Ek fıkra : 27/7/1993 – KHK – 489/6 md.; Aynen kabul: 10/2/2004-5085/8 md.) Uzman erbaşlar ilk sözleşmelerini müteakip bedeli karşılığında zatî tabanca edinebilirler ve görevli olmadıkları zamanlarda da resmî veya sivil elbise ile zatî tabancalarını göze görünmeyecek bir şekilde taşıyabilirler. En az on yıl görev yapıp Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ayrılanlara, istifa veya istifa etmiş sayılmak suretiyle Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ayrılan subay ve astsubaylar gibi; emeklilik durumunda ise, emekli subay ve astsubaylar gibi silah taşıma ruhsatı verilir.

---

[14] Bu madde başlığı, 27/7/1993 tarih ve 489 sayılı KHK'nın 6 ncı maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiş olup, 10/2/2004 tarihli ve 5085 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

[15] Bu maddede geçen "Kıyafet Kararnamesi" ibaresi, 22/11/1990 tarih ve 3683 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle "kıyafet yönetmeliği" şeklinde değiştirilmiştir.

Çalışma Saatleri ve İkamet

Madde 14 – Uzman erbaşlardan isteyenler Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun bu konudaki hükümleri saklı kalmak şartiyle, gece evlerine gidebilirler (Nöbetçi olanlar hariç). Gece kışlada veya gemide kalmayı kabul edenler yetkili amirin izni olmadan kışladan veya gemiden ayrılamazlar. Bunlar mümkün olduğu kadar erbaş ve erlerden ayrı olarak tahsis edilecek yerlerde yatırılırlar. Evlerine gidenler subay ve astsubay servislerinden istifade ederek mesai başlangıcında görevleri başında bulunurlar.

Astsubaylığa geçirilme

Madde 15- (Değişik: 28/5/2003-4861/13 md.)

Uzman erbaşların astsubaylığa geçirilmesi ile ilgili usul, esas ve şartlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Bu bentteki şartları sağlayan uzman erbaşlardan, kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığının ihtiyaç duyacağı miktar kadarı, astsubay çavuşluğa nasbedilirler.

1) Kendi nam ve hesabına (…)[16] fakülte, yüksek okul veya meslek yüksek okullarından mezun olmak,

2) Muvazzaf astsubay olmaya istekli olmak,

3) **(Değişik: 11/6/2008-5768/5 md.)** Başvuru tarihinde 4 üncü hizmet yılını tamamlamış, 8 inci hizmet yılını bitirmemiş olmak,

4) Yönetmelikte öngörülen sınavlarda başarılı olmak,

5) 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununda ve bu Kanuna göre yürürlüğe konulacak yönetmelikte belirtilen; ceza durumuna, (…)[17] kişisel ve ahlâkî niteliklere, disiplin durumuna, görevdeki başarısına, sağlık durumuna, meslekî yeterliliğe ve sahip olması gereken diğer niteliklere ilişkin şartları sağlamak,

6) Tâbi tutulacakları temel askerlik eğitiminde başarılı olmak.

7) **(Ek:2/7/2026-7588/11 md.)** Astsubaylık için sınava müracaat tarihinde uzman erbaşlığa alındığı tarihten itibaren en az dört yıl sicil almış ve almış olduğu mevcut sicil notlarının ortalaması, sicil tam notunun yüzde 90 ve daha yukarısında olmak.

b) Bu bentteki şartları sağlayan uzman erbaşlardan; kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığının ihtiyaç duyacağı miktar kadarı, astsubay meslek yüksek okullarında verilecek öğrenim ve eğitimi müteakip astsubay çavuşluğa nasbedilirler.

1) **(Değişik: 2/1/2017-KHK-681/63 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/63 md.)** Lise

---

[16] 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 63 üncü maddesiyle, bu alt bentte yer alan "Genelkurmay Başkanlığı tarafından tespit edilecek" ibaresi yürürlükten kaldırılmış; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 63 üncü maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

[17] 2/7/2026 tarihli ve 7588 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle bu maddede yer alan "sicil notuna," ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

veya dengi okullardan mezun olmak,

2) Uzman erbaş olarak en az bir yıl hizmet etmek,

3) Sözleşme süresi içinde müracaatta bulunmak,

4) **(Değişik: 26/6/2012-6336/17 md.)** Astsubay meslek yüksekokulu giriş sınavına müracaat yapılan yılın ocak ayının ilk günü itibarıyla yirmibeş yaşını bitirmemiş olmak,

5) Astsubay meslek yüksek okulu giriş sınavında başarılı olmak,

6) 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununda, 4752 sayılı Astsubay Meslek Yüksek Okulları Kanununda ve bu kanunlara dayanılarak yürürlüğe konulacak yönetmeliklerde belirtilen; ceza durumuna, (…)[17] kişisel ve ahlâkî niteliklere, disiplin durumuna, görevdeki başarısına, sağlık durumuna, meslekî yeterliliğe ve sahip olması gereken diğer niteliklere ilişkin şartları sağlamak.

7) **(Ek:2/7/2026-7588/11 md.)** Astsubay meslek yüksekokulu giriş sınavına müracaat tarihinde, uzman erbaşlığa alındığı tarihten itibaren almış olduğu mevcut sicil notlarının ortalaması, sicil tam notunun yüzde 90 ve daha yukarısında olmak.

Yukarıdaki fıkra hükümlerine göre; astsubay nasbedilecekler, astsubay meslek yüksek okullarındaki öğrenim ve eğitimin süre ve şekilleri bakımından, 4752 sayılı Astsubay Meslek Yüksek Okulları Kanununa tâbi tutulurlar; astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitimine tâbi tutulacakların temel askerlik eğitimi esnasındaki öğrenim ve eğitim süre ve şekilleri, bu konuda yürürlüğe konulacak yönetmelikte belirtilir. Uzman erbaşlardan astsubay nasbedileceklerin astsubay meslek yüksek okullarında veya tâbi tutulacakları temel askerlik eğitimi esnasındaki öğrenim ve eğitimlerinde, özlük hakları yönünden uzman erbaşlık statüleri devam eder, evli ve nişanlı olmama durumu ile öğrenime ara vermeme şartı aranmaz. Bunların astsubay meslek yüksek okullarında yatılı olarak öğrenim görmeleri ile ilgili hususlar yönetmelikte düzenlenir. Bunlara okul ve temel askerlik eğitimi süresince 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 143 üncü maddesinde belirtilen öğrenci harçlıkları ödenmez. Bu süre içinde Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı iştirakçilikleri rütbe, derece ve kademelerine göre emsalleri gibi devam eder.

Astsubay meslek yüksek okullarında veya tâbi tutulacakları temel askerlik eğitiminde başarılı olamayanlar ile kendi isteği ile ayrılanlardan, istekli olan ve uzman erbaş olmak için gerekli olan şartları kaybetmemiş olanlar, bu Kanun hükümlerine göre uzman erbaş olarak hizmete devam ettirilirler.

(Değişik dördüncü fıkra: 10/2/2004-5085/9 md.) Bu madde hükümlerine göre uzman erbaşlardan astsubaylığa geçirilenler, 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu hükümlerine tâbi olurlar. Bunların mecburi hizmet süresi, ilk sözleşmelerinin onaylandığı tarihten itibaren onbeş yıldır. Bu personelin uzman erbaşlıkta geçen hizmet süreleri astsubay rütbe bekleme süresinden sayılmaz.[18][19]

---

[18] 22/5/2012 tarihli ve 6318 sayılı Kanunun 64 üncü maddesi ile bu fıkrada yer alan "onbeş yıldır" ibaresi "on yıldır" şeklinde değiştirilmiştir.

(Ek fıkra:12/6/2024-7517/35 md.) Astsubaylığa geçmek için gerekli başvuru şartlarını haiz olup harekât veya yurt dışı operasyon görevleri nedeniyle birinci fıkranın (a) bendi kapsamında başvuruda bulunamayan veya seçme sınavına katılamayan uzman erbaşlara başvuru yapamadıkları veya katılım sağlayamadıkları sınav sayısı kadar sınav hakkı verilir.

Özlük hakları

Madde 16 – (Değişik: 10/2/2004-5085/10 md.)

Uzman erbaşlara, göreve başlamış olmak kaydıyla sözleşmenin onaylandığı tarihten geçerli olarak Kanuna ekli Ek-1 sayılı aylık gösterge tablosu üzerinden aylık verilir. **(Ek cümle:11/2/2014-6519/52 md.) (Değişik cümle:1/7/2022-7417/11 md.)** Ayrıca, uzman erbaşlara dereceleri itibarıyla ekli Ek-2 sayılı ek gösterge cetveli ile belirlenen ek gösterge rakamları uygulanır. **(Ek cümle: 11/2/2014-6519/52 md.) (Mülga cümle:1/7/2022-7417/11 md.)** Uzman çavuşlar 10 uncu derecenin birinci kademesinden; uzman onbaşılar ise, 11 inci derecenin birinci kademesinden giriş yaparlar. Uzman onbaşılıktan uzman çavuşluğa terfi edenlerin intibakları, bulundukları derece ve kademenin bir üst derecesinin aynı kademesine yapılır. Uzman erbaşlara; yan ödemeleri, Silâhlı Kuvvetler hizmet tazminatı, aile yardımı ödeneği, doğum yardımı ödeneği, ölüm yardımı ödeneği ve yakacak yardımı 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Kanun esaslarına göre, tayın bedeli 22.6.1978 tarihli ve 2155 sayılı Kanun esaslarına göre ödenir. **(Mülga beşinci cümle: 11/10/2011-KHK-666/7 md.)** (…) Uzman erbaşlar mevcut hükümler dahilinde, Millî Savunma Bakanlığına, Jandarma Genel Komutanlığına ve Sahil Güvenlik Komutanlığına ait konutlardan, kiralama sisteminden ve lojman tazminatından da istifade ederler. Tutuklanan, firar veya izin tecavüzünde bulunan ve cezası infaz edilmekte olan uzman erbaşların aylık, ödenek ve tazminatları hakkında 926 sayılı Kanunun 65 inci maddesi hükümleri uygulanır. **(Ek cümle: 26/6/2012-6336/18 md.)** Uzman erbaşların aylıkları, her ayın başında peşin olarak ödenir. Emekliye ayrılma ve ölüm hallerinde, o aya ait peşin ödenen aylık geri alınmaz. **(Ek cümle: 11/2/2014-6519/52 md.)** Ayrıca, askerî hizmete ilişkin görevleri sebebiyle haklarında kamu davası açılanlar hakkında 926 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Kendi kusurları olmaksızın hizmet sürelerinin uzatılmaması sebebiyle veya sözleşme süresini bitirip ayrılanlardan; hizmet süresi beş yılı geçmeyenlere, ayrıldıkları tarihte almakta oldukları net maaşları tutarının (375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinde belirtilen ek tazminatlar ile 14.7.1964 tarihli ve 500 sayılı Kanuna göre ödenen tazminat ve lojman tazminatı ile yabancı dil tazminatı hariç) iki katının toplam hizmet yılı ile çarpımından bulunacak miktarda ikramiye verilir. Hizmet süresi beş yılı geçenlere ise beş yıllık hizmetleri için yukarıdaki esasa göre hesaplanacak tutara; ayrıldıkları tarihte almakta oldukları net maaşları tutarının (375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinde belirtilen ek tazminatlar ile 500 sayılı Kanuna göre ödenen tazminat ve lojman

---

[19] 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 63 üncü maddesiyle, bu fıkrada yer alan "on" ibaresi "onbeş" şeklinde değiştirilmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 63 üncü maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

tazminatı ile yabancı dil tazminatı hariç), beş yıldan fazla olan hizmet yılı toplamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın ayrıca ilâve edilmesi suretiyle tespit edilecek miktarda ikramiye verilir. Ancak, uzman erbaşlara ödenecek ikramiye, hiçbir suretle ayrıldıkları tarihte almakta oldukları ikramiye ödenmesine esas net maaşlarının yirmi katını geçemez. **(Ek cümle: 11/2/2014-6519/52 md.)** Bir tam yıldan eksik kalan hizmet sürelerinin ikramiyeleri kıst olarak ödenir. İkramiyelerden; damga vergisi hariç, vergi kesilmez. Emeklilik hakkı kazanan uzman erbaşlara bu ikramiye ödenmez ve bunlar hakkında, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanır.

Yabancı uyruklu kişilerle evlenenlerden; bu evlilikleri, ilgili yönetmelikte belirtilen esaslar dahilinde Milli Savunma Bakanlığınca uygun görülmeyenlerin, çeşitli nedenlerle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin veya Türk vatandaşlığından çıkartılanların veya disiplinsizlik ve ahlâkî nedenlerle sonradan Silâhlı Kuvvetlerde kalması uygun görülmeyenlerin sözleşmeleri fesh edilir ve bunlara ikramiye ödenmez. Astsubay nasbedilenlere de ikramiye verilmez. Sağlık, vefat, istihdam edildiği kuvvet komutanlığı veya sınıfının değiştirilmesi yahut bulunduğu kadronun kaldırılması durumunda bir yılı tamamlamadan ayrılanlara, bir yıl içinde alması gereken ikramiye tutarı, oniki aya eşit olarak bölünmek suretiyle hizmet ettiği her aya isabet eden miktarda ödeme yapılır.

(Değişik dördüncü fıkra: 2/1/2017-KHK-681/64 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/64 md.) Asgari dört yıl fiili hizmetlerini, komando birliklerinde komando olarak veya kadro görev yeri sadece yüzer birliklerde bulunan sınıflarda tamamlamış olan uzman erbaşlar ile uzman erbaşların istihdam edildiği kadro görev yerinin herhangi bir nedenle kaldırılması veya bu kadrolarda uzman erbaş istihdam edilmesine gerek kalmaması durumlarında uzman erbaşlar, kuvvet komutanlıkları tarafından, ihtisas sahibi olduğu diğer birliklerdeki boş olan uzman erbaş kadro görev yerlerine atanabilirler veya başka bir sınıfta istihdam edilebilirler. Bu durumda olan uzman erbaşların ilgili kuvvet komutanlıklarının, görüşleri alındıktan sonra Milli Savunma Bakanlığı tarafından kuvvetleri değiştirilebilir. 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen uzman erbaşlar, istihdam edildiği kadro görev yerinin herhangi bir nedenle kaldırılması veya bu kadrolarda uzman erbaş istihdam edilmesine gerek kalmaması durumlarında, kuvvet komutanlıkları tarafından sağlık niteliklerine uygun diğer birliklerdeki boş olan uzman erbaş kadro görev yerlerine atanabilir. Bu fıkra uyarınca atanan, kuvvet veya sınıf değişikliği işlemine tabi tutulan uzman erbaşlar, sözleşmenin feshini isteyebilir. Bu şekilde sözleşmenin feshini isteyen uzman erbaşların istekleri kabul edilir ve bunlara bu Kanun esaslarına göre tahakkuk edecek ikramiye ödenir. **(Ek cümleler:18/2/2021-7281/28 md.)** Komando branşında istihdam edilen uzman erbaşlardan 40 yaşını dolduranlar istihdam edildikleri sınıfların yönetmelikte belirlenen uygun kadro görev yerlerine atanırlar. Atama işlemi 40 yaşını doldurdukları yıl içerisinde tamamlanır. Bunlardan; istihdam edildikleri branşta göreve devam etmek isteyenlerden uygun görülenler, sağlık durumlarının elverişli olduğunu her iki yılda bir alacakları sağlık kurulu raporları ile belgelemeleri halinde aynı branşta göreve devam ettirilirler.

Uzman erbaşlıktan ayrılanlardan kamu kurum ve kuruluşlarına memur veya sözleşmeli

personel olarak atananlar ile iş kanunlarına tâbi olarak çalışanların emekli olmaları durumunda; 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 20 nci maddesi uyarınca ödenecek emekli ikramiyesi veya iş kanunlarına göre ödenecek kıdem tazminatının hesabında, bu maddeye göre ödenen ikramiyede esas alınan hizmet süreleri dikkate alınmaz.

(Ek: 11/6/2008-5768/6 md.) Görevde iken işledikleri ve 12 nci maddenin dördüncü fıkrasının (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen hususlar nedeniyle haklarında dava açılan ancak, yargılama sırasında sözleşme süresinin bitmesi nedeniyle kendi istekleri ile ayrılan uzman erbaşlara, yargılama sonuçlanıp kesinlik kazanıncaya kadar ikramiye ödemesi yapılmaz. Yargılama sonucunda beraat edenlere hak ettikleri ikramiye ödenir. Yargılama sonucunda anılan bentlerde belirtilen şekillerde mahkûm olanlara ise ikramiye ödemesi yapılmaz.

Vefat eden uzman erbaşların dul ve yetimlerine Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı tarafından aylık bağlanamaması durumunda, bu Kanun esaslarına göre hesaplanacak ikramiye kanunî mirasçılara aynen ödenir.

(Ek: 13/7/2013-6496/35 md.) Esir düşen, harp gaibi olan veya enterne edilenler ile terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan uzman erbaşlar hakkında 926 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Fiili hizmet süresi zammı

Madde 17 – Uzman erbaşlar,5434 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin (a) fıkrasında belirtilen fiili hizmet süresi zammından yararlanırlar.

Atama, geçici görev ve harcırah[20]

Madde 18- (Değişik: 27/7/1993-KHK-489/8 md.; Değiştirilerek kabul:10/2/2004-5085/11 md.)

Uzman erbaşlar, sözleşme süreleri içinde değişik bölge ve garnizonlara Türk Silâhlı Kuvvetlerinin hizmet ihtiyacı esas alınmak suretiyle atanma ve yer değiştirme işlemlerine tâbi tutulurlar veya kurs dahil geçici görevle görevlendirilirler. Bu şekilde atanan veya geçici görevle görevlendirilenlere ve ayrıca terhislerinden sonra uzman erbaş olarak atananlarla kendi kusurları olmaksızın hizmet sürelerinin bitiminde ayrılanlara 6245 sayılı Kanun ve Bütçe Kanunu esaslarına göre harcırah verilir. **(Ek cümle: 11/2/2014-6519/53 md.)** Geçici görevlendirmelere ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Yönetmelik

Madde 19 – (Değişik:12/6/2024-7517/36 md.) (Değişik:2/7/2026-7588/12 md.)

Personelde aranacak nitelikler, müracaat şekli ve zamanı, müracaatın kabul edilmesi, sözleşmenin yapılması ve feshedilmesi sebepleri, verilecek sicilin şekil ve usulleri, görevde

---

[20] *Bu madde başlığı, "Atama, geçici görev"iken 489 sayılı KHK 'nin 8 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiş olup, 10/2/2004 tarihli ve 5085 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle aynen kabul edilerek Kanunlaşmıştır.*

başarısız olma, intibak edememe ve kendilerinden istifade edilememe hallerinde yapılacak işlemler, sözleşmenin uzatılmasında uygulanan esaslar, uzman onbaşıların uzman çavuş olabilmeleri için gerekli şartlar, astsubay sınıfına geçirilecekler için uygulanan esaslar, astlık üstlük münasebetleri ile bu hususlardaki işlem şekli ve ilgili diğer hususlar Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca müştereken hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 20 – 6320 sayılı Çavuş ve Uzman Çavuş Kanununun uzman çavuşlarla ilgili hükümleri, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek – 2 nci maddesinin uzman çavuşlarla ilgili hükümleri ile Ek-IX sayılı cetvelin uzman çavuşlar için aylık gösterge tablosu yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 21 – 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu, 2155 sayılı Bazı Kamu Personeline Tayın Bedeli Verilmesi Hakkında Kanun, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu, 2629 sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanunu ve diğer kanunlardaki uzman çavuş tabiri uzman erbaş olarak değiştirilmiştir.

Ek Madde 1 – (Ek: 27/7/1993 – KHK – 489/9 md.; Değişik: 2/1/2017-KHK-681/65 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/65 md.)

İlköğretim mezunlarından ihtiyaç duyulacak özel ihtisası gerektiren sınıf, branş ve ihtisaslarda çok üstün başarı belgesi alanlar; kuvvet komutanları, Jandarma Genel Komutanı veya Sahil Güvenlik Komutanının kararı ile uzman erbaş olarak alınabilirler. Bunların uzman çavuşluğa yükselmelerinde lise mezunu olma şartı aranmaz.

Ek Madde 2 – (Ek: 22/1/2015 - 6586/79 md.)

Millî Savunma ve İçişleri Bakanları; uzman erbaşların, istek üzerine, adi malullük dâhil malullük veya vazife malullüğüne bağlı emeklilik işlemlerine ilişkin onay yetkilerini devredebilirler.

Ek Madde 3 – (Ek: 22/1/2015 - 6586/79 md.)

Uzman erbaşların Türk Silâhlı Kuvvetleri dışındaki Devlet hizmetlerinde görevlendirilmeleri, 926 sayılı Kanunun 124 üncü maddesinde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

Ek Madde 4- (Ek: 29/1/2016 - 6663/17 md.)[21]

Uzman erbaşlardan görevde bulundukları süre içerisinde iki yıl süreli yükseköğrenimi tamamlayanlara bir kademe, üç yıl süreli yükseköğrenimi tamamlayanlara iki kademe, dört veya daha uzun süreli yükseköğrenimi tamamlayanlara ise bir derece verilir. İki veya üç yıl süreli yükseköğrenimini tamamlayarak intibakları yapılmış olanların, görevde bulundukları süre içerisinde dört veya daha uzun süreli yükseköğrenimi tamamlamaları hâlinde intibak işlemleri bir defaya mahsus olmak üzere tekrar yapılır. Yükseköğrenimden dolayı bir defadan fazla yapılan intibak işlemlerinin toplamı bir dereceden fazla olamaz.

İki yıl veya daha uzun süreli yükseköğrenimi tamamladıktan sonra uzman erbaşlığa girenler hakkında da birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Bu intibaklar, personelin mezuniyetine dair resmî belgeyi ibraz edip müracaatını yaptığı tarihten geçerli olarak yapılır. Ancak, bunlara geçmişe yönelik maaş ve maaş farkı ödenmez.

İntibak yoluyla yapılacak derece ve kademe ilerlemelerinin nasıl yapılacağı ve onay makamları Uzman Erbaş Yönetmeliğinde gösterilir.

Yükseköğrenim mezunu olmayan uzman erbaşlar, ikinci derecenin altıncı kademesine kadar ilerleyebilirler. Lise ve dengi okul öğrenim düzeyine sahip olanlardan ikinci derece için öngörülen üçüncü veya daha sonraki kademeleri kazanılmış hak aylığı olarak almış olup; üçüncü kademede en az bir yılını tamamlayan, sicil belgelerinin son altı yıllık sicil notu ortalaması sicil tam notunun yüzde doksanı ve daha yukarısı olan ve kademe ilerlemesi yapma şartlarını taşıyanlar, ekli (1) sayılı Cetvelin birinci derecesine yükseltilirler.

Uzman erbaş olarak görev yapmış olanlardan, bu görevleri üzerinden emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı bağlanmış olanların veya uzman erbaşlık görevi esas alınarak dul ve yetim aylığı bağlanmış olanların aylıkları, uzman erbaşlık görevinin sona erdiği tarihteki en son öğrenim durumları ve bu madde esas alınarak ekli (1) sayılı Cetvele göre yeniden belirlenir. Aylıkların bu şekilde yeniden belirlenmesinden dolayı geçmişe yönelik aylık ve ikramiye farkı ödenmez.

Geçici Madde – 6320 sayılı Kanuna göre uzman çavuş olarak istihdam edilenler bu Kanun hükümlerine tabi olurlar.

Geçici Madde 1- (Ek: 28/5/2003-4861/14 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte uzman erbaş olarak en az bir yıl hizmet etmiş olan ve aşağıda belirtilen şartları sağlayan uzman erbaşlardan; kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığının ihtiyaç duyacağı miktar kadarı astsubay çavuşluğa nasbedilirler.

a) Kendi nam ve hesabına Genelkurmay Başkanlığı tarafından tespit edilecek en az

---

[21] *29/1/2016 tarihli ve 6663 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle eklenen bu maddenin, Kanunun yayım tarihi olan 10/2/2016 tarihini izleyen ayın onbeşinde yürürlüğe gireceği adı geçen Kanunun 35 inci maddesi ile hüküm altına alınmıştır.*

lise veya dengi okulları bitirmek,

b) Muvazzaf astsubay olmaya istekli olmak,

c) Başvuru tarihinde 28 yaşından gün almamış olmak,

d) Yönetmelikte belirtilecek sınavlarda başarılı olmak,

e) 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununda ve bu Kanuna göre yürürlüğe konulacak yönetmelikte belirtilen; ceza durumuna, sicil notuna, kişisel ve ahlâkî niteliklere, disiplin durumuna, görevdeki başarısına, sağlık durumuna, meslekî yeterliliğe ve sahip olması gereken diğer niteliklere ilişkin şartları sağlamak,

f) Tâbi tutulacakları temel askerlik eğitiminde başarılı olmak.

Geçici Madde 2 – **(Ek : 11/2/2014-6519/54 md.)**

Muvazzaf askerlik görevini yaptıktan sonra uzman erbaşlığa alınanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu görevleri sona ermiş olanların, uzman erbaşlık statüsünün sona erdiği tarihteki kazanılmış hak aylık derece ve kademeleri, muvazzaf askerlikte geçen süreleri kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle derece yükseltilmesinde de değerlendirilerek yeniden tespit olunur.

Yapılan bu tespit dolayısıyla emeklilik keseneği ve kurum karşılığı veya sigorta primi (genel sağlık sigortası primi dâhil) çalışan ve işveren paylarında oluşacak fark tutarı; gecikme cezası, gecikme zammı veya faiz uygulanmaksızın, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenir. Ancak, birinci fıkra kapsamında kazanılmış hak aylık derece ve kademesi yükseltilecek olanlara, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için aylık ve emekli aylığı veya diğer özlük haklarına ilişkin olarak herhangi bir fark ödenmez.[22]

Geçici Madde 3- (Ek : 3/10/2016-KHK-676/65 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/51 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen FETÖ/PDY terör örgütüne aidiyeti, iltisakı veya bunlarla irtibatı nedeniyle sözleşmeleri feshedilen uzman erbaşlar hakkında 22/7/2016 tarihli ve 667 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları uygulanır.

Geçici Madde 4- (Ek: 31/10/2016-KHK-678/19 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7071/19 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte 7 nci hizmet yılını tamamlamış ve 10 uncu hizmet yılını bitirmemiş olan uzman erbaşlara, 15 inci maddedeki diğer şartları taşımaları kaydıyla bu maddenin yayımı tarihinden itibaren yapılacak ilk astsubaylığa geçiş sınavına

---

[22] 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun 106 ncı maddesiyle bu fıkrada yer alan "6 ay" ibaresi "bir yıl" olarak değiştirilmiştir.

müracaat hakkı verilir.

Geçici Madde 5- (Ek:18/2/2021-7281/29 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte 5 inci maddede 19/6/2010 tarihli ve 6000 sayılı Kanunla yapılan değişiklik kapsamında emekli oluncaya kadar Devlet memuru olarak istihdam edilmiş olanlardan emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı bağlanmış olanların veya dul ve yetim aylığı bağlanmış olanların aylıkları, Sosyal Güvenlik Kurumuna yapacakları yazılı başvuru üzerine, Devlet memurluğunun sona erdiği tarihteki en son öğrenim durumları ve ek 4 üncü madde esas alınarak ekli (1) sayılı Cetvele göre başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren yeniden belirlenir ve bunlara bu Kanunda belirtilen derece, kademe, gösterge ve ek gösterge uygulanır.

Ayrıca 5 inci maddede 6000 sayılı Kanunla yapılan değişiklik kapsamında halen Devlet memuru olarak çalışanların emekli aylığına hak kazandıkları tarihe kadar istihdam edilmelerine devam edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 90 gün içerisinde talepleri halinde aylıkları ek 4 üncü madde esas alınarak ekli (1) sayılı Cetvele göre yeniden belirlenir ve bunlara bu Kanunda belirtilen derece, kademe, gösterge, ek gösterge ve ek 4 üncü madde hükümleri uygulanır.

Bunlardan lise ve dengi okul öğrenim düzeyine sahip olup ek 4 üncü madde esas alınarak ekli (1) sayılı Cetvele göre yeniden aylıkları belirleneceklerin uzman erbaş olarak görev yaptıkları dönemde aldıkları son altı yıllık sicil notu ortalaması esas alınır.

Aylıkların bu şekilde yeniden belirlenmesinden dolayı geçmişe yönelik aylık ve ikramiye farkı ödenmez.

Yukarıdaki fıkralar kapsamında aylıkları yeniden belirlenenlerin Devlet memuru olarak görev yaptıkları süre için hesaplanacak emekli keseneği, kurum karşılığı ve genel sağlık sigortası primi fark tutarları, talep tarihindeki katsayılar esas alınarak, gecikme cezası, gecikme zammı veya faiz uygulanmaksızın, ilgililerin aylıklarından yirmi dört eşit taksitle kesinti yapılmak suretiyle tahsil edilir.

Geçici Madde 6- (Ek:30/6/2022-7415/16 md.)

Bu Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre uzman erbaşlıktan astsubaylığa geçmek için gerekli başvuru şartlarını haiz iken, 1/1/2019 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadarki dönemde icra edilen harekât veya yurt dışı operasyon görevleri nedeniyle başvuruda bulunamayan veya seçme sınavına katılamayan uzman erbaşlardan istekli olanlar; hizmet yılı hariç aynı bentte belirtilen diğer şartları taşımaları kaydıyla, kullanamadıkları sınav haklarını, hâlâ sınav hakkı bulunanlar son sınav hakkının bitimi tarihinden, sınav hakkı bitmiş olanlar ise bu maddenin yürürlük tarihinden sonra yapılacak ilk seçme sınavından başlamak ve sınava giremedikleri süreyi geçmemek üzere kullanabilirler.

Yürürlük

Madde 22 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme
Madde 23 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

EK-1 SAYILI CETVEL[23]

(Ek: 10/2/2004-5085/14 md.)

UZMAN ERBAŞLAR İÇİN AYLIK GÖSTERGE TABLOSU

Dereceler	**Kademeler**								
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**
1[23]	1320	1380	1440	1500					
2[23]	1155	1210	1265	1320	1380	1440			
3	1020	1065	1110	1155	1210	1265	1320	1380	---
4	915	950	985	1020	1065	1110	1155	1210	1265
5	835	865	895	915	950	985	1020	1065	1110
6	760	785	810	835	865	895	915	950	985
7	705	720	740	760	785	810	835	865	895
8	660	675	690	705	720	740	760	785	810
9	620	630	645	660	675	690	705	720	740
10	590	600	610	620	630	645	660	675	690
11	560	570	580	590	600	610	620	630	645

EK-2 SAYILI EK GÖSTERGE CETVELİ
(Ek:1/7/2022-7417/11 md.)

UNVANI	Derece	Ek Göstergeler
Uzman erbaş	1	3600
	2	3000
	3	2200
	4	2100
	5	1800
	6	1700
	7	1500
	8	1400

[23] *29/1/2016 tarihli ve 6663 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle bu Cetvelin başına (1) ve (2) numaralı sıralar eklenmiş olup, bu değişikliğin Kanunun yayım tarihi olan 10/2/2016 tarihini izleyen ayın onbeşinde yürürlüğe gireceği adı geçen Kanunun 35 inci maddesi ile hüküm altına alınmıştır.*

18/3/1986 TARİHLİ VE 3269 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMEYEN GEÇİCİ MADDELER:

1- 27/7/1993 tarihli ve 489 sayılı KHK'nin geçici maddesi:

Geçici Madde – Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce uzman erbaşlığa müracaat edenlerden,müracaat ettikleri tarihte terhislerinin üzerinden 3 yıldan fazla süre geçmemiş olanların müracaatları kabul edilir ve işlemleri bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlatılır.

2- 10/2/2004 tarihli ve 5085 sayılı Kanunun geçici maddeleri:

Geçici Madde 1- Bu Kanunun yürürlüğe konulduğu tarihten önce, sözleşmesi sağlık nedeniyle feshedilip de, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa göre malûllük aylığına hak kazanamayan uzman erbaşlardan sözleşmenin feshine neden olan sıhhî arızalarının tedavisine halen devam edilenlere, bu Kanunun yürürlüğe konulduğu tarihi takip eden aybaşından itibaren oniki ayı geçmemek üzere tedavi sürelerinin sonuna kadar görevdeki emsallerinin almış oldukları net maaşların (375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinde belirtilen ek tazminatlar ile 500 sayılı Kanuna göre ödenen tazminat ve lojman tazminatı ile yabancı dil tazminatı hariç) 2/3'ü, her ay sağlık yardımı olarak kurumlarınca ödenir. Bu ödemeden hiçbir kesinti yapılmaz.

Geçici Madde 2- Bu Kanunun yürürlüğe konulduğu tarihten önce 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa ekli EK-IX sayılı cetvele göre aylık almakta olan uzman erbaşlar; hizmete giriş derece ve kademeleri esas alınarak, başarılı olarak hizmet ettikleri her yıl için bir kademe ve her üç yıl için de bir derece verilmek suretiyle bu Kanunla 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa eklenen EK-1 sayılı aylık gösterge tablosuna intibak ettirilirler. Uzman onbaşılıktan uzman çavuşluğa terfi etmiş olanların intibaklarında, ayrıca 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun bu Kanunla değişik 16 ncı maddesinin birinci fıkrasındaki intibak hükmü esas alınır. 22.9.1991 tarihli ve 459 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre bir üst dereceye yükseltilme uygulamasından istifade edenlerin bu hakları intibaklarında ayrıca dikkate alınır.

Yukarıdaki fıkra gereğince yapılacak intibaklarda geçmişe yönelik maaş ve maaş farkı ödenmez.

Geçici Madde 3- Bu Kanunun yürürlüğe konulduğu tarihte, mevcut sözleşmesi gereği istihdamına devam edilenlerden, kendi kusurları olmaksızın hizmet sürelerinin uzatılmaması sebebiyle veya sözleşme süresini bitirip ayrılanların alacakları ikramiyenin hesabında, sona erdirilen sözleşmenin başlangıç tarihindeki mevzuat hükümleri uygulanır. Bu Kanunun yürürlüğe konulduğu tarihten sonra, sözleşmesi yenilenenlerin ikramiye hesabında ise, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun bu Kanunla değişik 16 ncı maddesindeki esaslar dikkate alınır.

Geçici Madde 4- Bu Kanunun yürürlüğe konulduğu tarihten önce 3269 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin üçüncü fıkrası hükümlerinden yararlandırılanların bu hakları saklıdır.

Geçici Madde 5- Bu Kanunun yürürlüğe konulduğu tarihten önce vefat, bir yıl içerisinde Kanunda belirtilen süreden daha fazla hava değişimi süresini geçirme, bulunduğu kadronun kaldırılması, istihdam edildiği kadronun sağlık niteliğini kaybetme nedenleriyle Türk Silâhlı Kuvvetleri ile ilişikleri kesilen uzman erbaşlar ve bunların bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin, kamu kurum ve kuruluşlarının veya sosyal güvenlik kurumlarının sağlık hizmetlerinden yararlanmamak kaydıyla, Türk Silâhlı Kuvvetlerinde uzman erbaş olarak hizmet edilen süre kadar ve on yılı geçmemek üzere askerî hastahanelerde muayene ve tedavileri ücretsiz olarak yapılır. Bunlardan, sonradan kamu kurum ve kuruluşları ile sosyal güvenlik kurumlarının sağlık hizmetlerinden yararlanma durumuna girenler, bu hakları mevcut olduğu sürece bu maddeye göre askerî hastahanelerden yararlanamazlar.

3 – 19/6/2010 tarihli ve 6000 sayılı Kanunun Geçici Maddesi:

Geçici Madde 2 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yaş sınırı nedeniyle Silahlı Kuvvetlerden ayrılan ve emeklilik aylığına hak kazanamamış olan uzman erbaşlar, üç ay içerisinde Milli Savunma Bakanlığına müracaat etmeleri halinde, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun bu Kanunun 26 ncı maddesiyle değiştirilen 5 inci maddesi hükmünden yararlandırılırlar.

3269 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN VERİLEN İPTAL KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	3269 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
3520	Geçici Madde 1	10/2/1989
3555	10	4/5/1989
KHK/460	3, 4, 5, 15, 16, 17	8/11/1991
KHK/489	3, 4, 5, 10, 12, 13, 16, 18, Ek Madde 1	12/8/1993
4861	15, Geçici Madde 1	6/6/2003
5085	3,4,5,6,9,10,12,13,15,16,18, Ek Madde 1, Çizelge	17/2/2004
5768	10, 15, 16	24/6/2008
6000	10, 11, 16 ve İşlenemeyen Hüküm	30/6/2010
KHK/666	5	1/8/2010
	16	15/11/2011
6318	11, 15	3/6/2012
6336	4, 15, 16	30/6/2012
6413	6, 10, 12	16/2/2013
6496	4, 5, 16	31/7/2013
6519	9, 16, 18, Geçici Madde 2	22/2/2014
6525	11	27/2/2014
6552	Geçici Madde 2	11/9/2014
6586	11, 12, Ek Madde 2, Ek Madde 3	3/2/2015
6663	5	10/2/2016
	16, Ek Madde 4, Ek-1 Sayılı Cetvel	10/2/2016 tarihini izleyen ayın on beşinde
KHK/676	5, Geçici Madde 3	29/10/2016
KHK/678	Geçici Madde 4	22/11/2016
KHK/681	4, 5, 10, 15, 16, Ek Madde 1	6/1/2017
KHK/696	4	24/12/2017
7070	5, Geçici Madde 3	8/3/2018
7071	Geçici Madde 4	8/3/2018
7073	4, 5, 10, 15, 16, Ek Madde 1	8/3/2018
7079	4	8/3/2018

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	**3269 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri**	**Yürürlüğe Giriş Tarihi**
7281	5, 12, 16, Geçici Madde 5	5/3/2021
7415	Geçici Madde 6	13/7/2022
Anayasa Mahkemesi'nin 1/6/2022 tarihli ve E.:2022/4; K.:2022/64 sayılı Kararı	12, 19	Yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra (10/3/2023)
7417	16, Ek-2 Sayılı Ek Gösterge Cetveli	15/1/2023
Anayasa Mahkemesinin 14/3/2024 tarihli ve E: 2024/26, K: 2024/83 sayılı Kararı	12	18/4/2024
7517	11, 12, 12/A, 12/B, 12/C, 15, 19	28/6/2024
7588	4, 8/A, 15, 19	11/7/2026